

Հավելված
Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԴ Խորհրդի
2010 թ. մարտի 15-ի թիվ 8/6 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Երևանի քաղաքապետարանին Երևանի համաքաղաքային նշանակության ծախսերի, կրթական օբյեկտների հիմնանորոգում և շինարարության ծրագրերով պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման, արտաբյուջետային միջոցների օգտագործման, այդ թվում՝ «Երևան հիմնադրամի», պետական բյուջեի մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև Երևանի քաղաքապետարանի քաղաքաշինության և հողի վերահսկողության վարչության գործառույթների կատարման նկատմամբ իրականացված վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2009թ. տարեկան գործունեության ծրագրի 10 կետը և վ/պ Խորհրդի 2009թ. հոկտեմբերի 19-ի թիվ 25/7 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ ՀՀ Երևանի քաղաքապետարանին Երևանի համաքաղաքային նշանակության ծախսերի, կրթական օբյեկտների հիմնանորոգում և շինարարության ծրագրերով պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման, արտաբյուջետային միջոցների օգտագործման, այդ թվում՝ «Երևան» հիմնադրամի, պետական բյուջեի մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև Երևանի քաղաքապետարանի քաղաքաշինության և հողի վերահսկողության վարչության գործառույթների կատարման ուսումնասիրությունն է:

Վերահսկողության առարկան՝

Երևանի քաղաքապետարանին ՀՀ պետական բյուջեից հատկացված միջոցները, բյուջետային մուտքերը, արտաբյուջետային միջոցների օգտագործում, այդ թվում՝ «Երևան» հիմնադրամ, ինչպես նաև Երևանի քաղաքապետարանի քաղաքաշինության և հողի վերահսկողության վարչության գործառույթների կատարում:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ Երևանի քաղաքապետարան և վերջինիս ենթակայությամբ գործող պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ, կանոնադրական կապիտալում 50 և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ բաժնետիրական ընկերություններ և «Երևան» հիմնադրամ:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 02.11.2009-14.01.2010թթ.

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ 2007-2008թթ.

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևով, ինչպես նաև կիրառվել են ֆինանսական, արդյունավետության (կատարողական) և համապատասխանության տեսակները:

Վերահսկողության արդյունքները՝

1. Համաքաղաքային նշանակության ծախսեր

2007 և 2008 թվականներին համաքաղաքային նշանակության ծախսերի տարեկան ճշտված պլանը կազմել է համապատասխանաբար՝ 23,144,995.2 հազ. դրամ և 27,021,751.8 հազ. դրամ, փաստացի ֆինանսավորումը՝ 20,542,342.2 հազ. դրամ և 25,744,086.3 հազ. դրամ:

1.1 Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանում շինարարության և բարեկարգման վարչության կողմից իրականացված «հենապատերի վերակառուցման աշխատանքներ», «Երևան քաղաքի ոռոգման ցանցի վերանորոգման և վերակառուցման աշխատանքների իրականացում», «Երևան քաղաքի արտաքին լուսավորության ցանցի վերակառուցման և հիմնանորոգման աշխատանքների իրականացում» և «Էրրորդ աստիճանի վնասվածության բազմաբնակարան շենքերի վերականգնման-ամրացման աշխատանքների իրականացում» ծրագրերով կատարվել են 50 օբյեկտների շինարարական աշխատանքներ, որոնց պայմանագրերի գումարը կազմել է 4,316,793.9 հազ. դրամ, որից շինմոնտաժային աշխատանքների գումարը կազմել է 4,218,986.8 հազ. դրամ: Ստուգմամբ ընդգրկվել են 7 օբյեկտներ՝ 634,039.3 հազ. դրամ պայմանագրային գումարով: Հսկիչ չափագրումներով ընդգրկված աշխատանքների գումարը կազմել է 429,943.6 հազ. դրամ:

1.2 Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանում կրթության վարչության կողմից իրականացված «Դպրոցների վերանորոգման, դպրոցների կաթսայատների և ջեռուցման համակարգերի կառուցման աշխատանքներ» ծրագրերով կատարվել են 56 օբյեկտների շինարարական աշխատանքներ, որոնց պայմանագրերի գումարը կազմել է 2,151,782.5 հազ. դրամ: Ստուգմամբ ընդգրկվել են 5 օբյեկտներ՝ 153,019.6 հազ. դրամ պայմանագրային գումարով: Հսկիչ չափագրումներով ընդգրկված աշխատանքների գումարը կազմել է 93,795.8 հազ. դրամ:

1.3 Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակաշրջանում տրանսպորտի վարչության կողմից իրականացված «Երևանի քաղաքային տրանսպորտի կանգառների կառուցում» երկու ծրագրերով կատարվել են 216 կանգառների կառուցման աշխատանքներ, որոնց պայմանագրերի գումարը կազմել է՝ 328,264.6 հազ. դրամ: Ստուգմամբ նշված երկու ծրագրերն

ընդգրկվել են ամբողջությամբ: Հսկիչ չափագրումներով ընդգրկված աշխատանքների գումարը կազմել է 311,101.9 հազ. դրամ:

Վերահսկողության ընթացքում արձանագրվեց՝

- Հսկիչ չափագրումների արդյունքում կատարողականներով ցույց տրված, հաստատված և վճարված, սակայն փաստացի չկատարված շինարարական աշխատանքների ծավալային հավելագրումների գումար՝ 80,072.5 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:
- Միավ հաշվարկված նախահաշվային գումարի արդյունքում կատարվող աշխատանքների թանկացում՝ 2,494.2 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:
- Անորակ կատարված աշխատանքների գումար՝ 622.9 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:
- Ոչ նպատակային ծախսեր՝ 3,484.0 հազ. դրամ:

Արձանագրված խախտումների ամփոփ տեղեկատվությունը՝ ըստ օբյեկտների բերված է հավելված 1-ում:

Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերում հիմնականում բացակայում են շինարարության կազմակերպման նախագծերը, իսկ ծածկված աշխատանքների ակտերը հաստատված չեն պատվիրատուի կողմից: Ապամոնտաժված թուջե մարտկոցները չեն հանձնվել դպրոցներին:

Վերը նշված ծրագրերի կատարման վերահսկողությամբ հայտնաբերված ծավալային հավելագրումները և խախտումները թույլ են տալիս եզրակացնելու, որ տեխնիկական և հեղինակային հսկողություն իրականացրած կազմակերպությունները իրենց վրա դրված պարտականությունները կատարել են թերի և անարդյունավետ: Արդյունքում Երևանի քաղաքապետարանի շինարարության և բարեկարգման վարչության, կրթության վարչության և տրանսպորտի վարչության կողմից կատարված աշխատանքներն իրականացվել են ոչ լիարժեք:

1.4 «Ավտոբուս» ՓԲԸ-ի կողմից գնված և 12 կազմակերպություններին վարձակալությամբ տրված 217 միավոր ավտոբուսների վերաբերյալ

«Ավտոբուս» ՓԲԸ-ին հատկացված գումարները (ավտոբուսներ գնելու համար) ներկայացվում է աղյուսակի տեսքով:

h/h	գումարների հատկացման իրավական հիմքերը	գումարի չափը
1.	ՀՀ կառավարության 13.10.05թ-ի 1700-ն որոշում	440,000.0 հազար դրամ
2.	Երևանի համաքաղաքային նշանակության ծախսեր 2006 թվական	500,000.0 հազար դրամ
3.	ՀՀ կառավարության 30.03.06թ-ի թիվ 485-ն որոշում	500,000.0 հազար դրամ
4.	ՀՀ կառավարության 30.03.06թ-ի թիվ 485-ն որոշում	540,000.0 հազար դրամ
5.	ՀՀ կառավարության 15.02.07թ-ի թիվ 173-ն որոշում	461,000.0 հազար դրամ
	Ընդամենը	2,441,000.0 հազար դրամ
6.	«Ավտոբուս» ՓԲԸ-ի միջոցներից հատկացվել է	96,417.7 հազար դրամ
	Ամբողջը՝	2,537,417.7 հազար դրամ

Վերը նշված գումարներով «Ավտոբուս» ՓԲԸ-ն գնել է՝

1. 2005թ-ին՝ 50 հատ «Բոգդան» մակնիշի ավտոբուս, մեկ հատի արժեքը -13,314.4 հազար դրամ, գումարը -665,672.0 հազար դրամ:

2. 2006թ-ին՝ 77 հատ «Բոգդան » մակնիշի ավտոբուս, մեկ հատի արժեքը -12,845.9 հազար դրամ, գումարը -989,134.3 հազար դրամ:

3. 2007թ-ին՝ «Բոգդան » մակնիշի ավտոբուս 40 հատ, մեկ հատի արժեքը -11,178.0 հազար դրամ, գումարը -447,120.0 հազար դրամ:

Ընդամենը՝ 2005, 2006 և 2007թվականներին գնվել է 167 հատ «Բոգդան» մակնիշի ավտոբուս, գումարը -2,101,926.3 հազար դրամ:

4. 2005-2006թթ.-ին՝ 50 հատ ՊԱԶ մակնիշի ավտոբուս՝ մեկ հատի արժեքը -8,709.7 հազար դրամ, գումարը -435,491.4 հազար դրամ:

ՀՀ կառավարության 02.08.07թ. թիվ 894-Ն որոշման համաձայն, Երևանի քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության և «Երևանտրանս» ՓԲԸ-ի աշխատողների մասնակցությամբ, «Ավտոբուս» ՓԲԸ-ին պատկանող 197 միավոր «Բոգդան» մակնիշի և 50 միավոր «ՊԱԶ-32054» մակնիշի ավտոբուսները 2007թ.-ի նոյեմբերի 1-ից, 6 տարի ժամկետով հանձնվել են վարձակալության 12 մասնավոր կազմակերպությունների: Տրանսպորտային միջոցների վարձակալության պայմանագրերի 2.1 կետի համաձայն պայմանագրի գին է հանդիսանում տրանսպորտային միջոցների հաշվեկշռային արժեքները և այդ արժեքներից տարեկան 8 % վարձավճարը, իսկ պայմանագրերի 1.3 կետով սահմանվել է, որ «վարձակալության ժամկետները լրանալուց հետո և վարձակալի կողմից պարտավորությունների բարեխիղճ կատարման դեպքում, ավտոբուսները փոխանցվում են վարձակալի սեփականությանը՝ վարձակալի կողմից պայմանագրային ամբողջ գումարը վճարելու պայմանով»:

12 կազմակերպությունները ավտոբուսների վարձակալության դիմաց 01.11.07թ.-ից մինչև 01.12.09թ. «Ավտոբուս» ՓԲԸ-ին պետք է վճարեին 280,792.4 հազ. դրամ վարձավճար, մինչդեռ վճարել են 94,074.0 հազ. դրամ: **Վարձավճարների գծով պարտքը «Ավտոբուս» ՓԲԸ-ի նկատմամբ 01.12.09թ. դրությամբ կազմում է 186,718.4 հազ. դրամ:**

Հաշվեկշռային արժեքների դիմաց 01.11.07թ.-ից մինչև 01.12.09թ. վարձակալները պետք է վճարեին 645,032.3 հազ. դրամ, մինչդեռ վճարվել է 101,705.3 հազ. դրամ: **Հաշվեկշռային արժեքների պարտքը 01.12.09թ.-ի դրությամբ կազմում է 543,327.0 հազ. դրամ:**

Նման պայմաններում /պարտքերը չգանձելու/ Երևանի Քաղաքապետի 09.06.08թ.-ի թիվ 110-Ա, 13.08.08թ.-ի թիվ 157-Ա և 17.09.08թ.-ի թիվ 179-Ա կարգադրությունների համաձայն, Երևանի համաքաղաքային նշանակության ծախսերի պահուստային ֆոնդից հարկային պարտավորությունների մարմանն օժանդակելու նպատակով, որպես ֆինանսական օգնություն «Ավտոբուս» ՓԲԸ-ին հատկացվել է 33,504.8 հազ. դրամ: Այդ թվում, 10.06.08թ.՝ 24,964.5 հազ. դրամ, 15.08.08թ.՝ 4,200.0 հազ. դրամ, 19.08.08թ.՝ 4,340.3 հազ. դրամ:

Վերը նշված 33,504.8 հազ. դրամը մինչ ստուգումների ավարտը «Ավտոբուս» ՓԲԸ-ի կողմից հետ չէր փոխանցվել Երևանի քաղաքապետարանին:

Այսպիսով, հաշվեկշռային արժեքների փոխհատուցման և վարձավճարների գծով վարձակալների պարտքը «Ավտոբուս» ՓԲԸ-ի նկատմամբ կազմում է 730,045.4 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման ՓԲԸ-ին, իսկ «Ավտոբուս» ՓԲԸ-ն իր հերթին համաքաղաքային նշանակության պահուստային ֆոնդ չի վերադարձրել որպես ֆինանսական օգնություն հատկացված 33,504.8 հազ. դրամ պարտքը, որը նույնպես ենթակա է վերականգնման:

2. Արտաբյուջետային միջոցների օգտագործում, այդ թվում՝ «Երևան» հիմնադրամ

«Երևան» հիմնադրամը հանդիսանում է «Երևան» հիմնադրամ հասարակական կազմակերպության (գրանցված է ՀՀ արդարադատության նախարարության կոլեգիայի 10.01.1997թ. թիվ 1/2-1 որոշմամբ, վկայական՝ թիվ 14, գտնվելու վայրը՝ ք. Երևան, Գ. Լուսավորիչի 13) իրավահաջորդը: Կանոնադրությամբ սահմանված հիմնական նպատակներն են՝ օժանդակել Երևան քաղաքի բարեկարգման, կանաչապատման և կառուցապատման խնդիրներին, օժանդակել հովանավորության կարիք զգացող կրթական, մշակութային և գիտական հաստատություններին, օժանդակել Երևան քաղաքի միջազգային կապերի ինտենսիվ զարգացմանը, օժանդակել քաղաքային տնտեսության համար մասնագետների վերապատրաստմանը, իրականացնել բարեգործական ծրագրեր՝ սոցիալապես անապահով խավերին օգնելու համար և այլն:

Հիմնադրամի դրամական միջոցների մնացորդը 01.01.07 և 01.01.08թթ. դրությամբ կազմել է համապատասխանաբար՝ 4,323.2 հազ. դրամ և 56,602.9 հազ. դրամ, մուտքը՝ 1,035,789.2 հազ. դրամ և 1,080,207.8 հազ. դրամ, ծախսը՝ 983,508.6 հազ. դրամ և 1,123,517.2 հազ. դրամ:

Հիմնադրամի մուտքերը հիմնականում համալրվել են ՀՀ պետբյուջեի միջոցների, Երևանի քաղաքապետի որոշումներով՝ համաքաղաքային նշանակության ծախսերի, պահուստային ֆոնդի, իրավաբանական ու ֆիզիկական անձանց նվիրատվությունների և այլ միջոցների հաշվին:

2007 թվականին «Երևան» հիմնադրամին ՀՀ պետբյուջեից տրամադրվել և ծախսվել է 320,999.8 հազ. դրամ, ընդ որում՝ 229,999.8 հազ. դրամը տրամադրվել է Երևանի օր» տոնակատարության և այլ քաղաքային միջոցառումների կազմակերպման նպատակով, 76,000.0 հազ. դրամը՝ Հայկական բանակի ստեղծման և Շուշիի ազատագրման 15-ամյակին նվիրված միջոցառումների կազմակերպման նպատակով, 15,000.0 հազ. դրամը՝ Ջերմուկ քաղաքի զարգացման միջոցառումներին աջակցելու նպատակով:

2008 թվականին ՀՀ պետբյուջեի միջոցներից ծախսվել է 385,786.0 հազ. դրամ: Նշված գումարից 180,000.0 հազ. դրամը ծախսվել է «Երևանի օր» տոնակատարության և այլ քաղաքային միջոցառումների կազմակերպման նպատակով, 160,000.0 հազ. դրամը՝ Երևանի փողոցների ձյան մաքրման աշխատանքների կազմակերպման նպատակով Երևանի համայնքներին աջակցելու համար, 41,693.6 հազ. դրամը՝ Երևան քաղաքում 2008թ. մարտի 1-ին տեղի ունեցած զանգվածային անկարգությունների հետևանքները վերացնելու նպատակով, 4,092.4 հազ. դրամը՝ «Մենք հաղթանակի ժառանգներն ենք» խորագրով միջոցառումների կազմակերպման նպատակով (տրամադրվել է ՀՀ կառավարության 08.10.08թ. թիվ 1129-Ն որոշմամբ ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդից):

Հարկ է նշել, որ 2007 և 2008 թվականներին իրականացված բոլոր միջոցառումների համար պայմանագրերը կնքվել են առանց մրցույթի գնման ընթացակարգի: Կնքվել են եռակողմ պայմանագրեր, մի կողմից որպես պատվիրատու՝ Երևանի քաղաքապետարանը և «Երևան» հիմնադրամը, մյուս կողմից՝ կատարող կազմակերպությունը կամ անհատը: Ընդ որում, կատարված աշխատանքների հանձնման-ընդունման կամ կատարողական ակտերը ստորագրվել են միայն քաղաքապետարանի համապատասխան ստորաբաժանման պատասխանատու անձանց կողմից, իսկ «Երևան» հիմնադրամը հիմք ընդունելով դրանք՝ կատարել է ֆինանսավորում, այսինքն, ըստ էության, «Երևան» հիմնադրամը հանդիսացել է միայն ֆինանսավորող կազմակերպություն:

2007 թվականին համաքաղաքային նշանակության ծախսերի պահուստային ֆոնդից Երևանի քաղաքապետի որոշումներով «Երևան» հիմնադրամին տրամադրվել է 253,560.8 հազ. դրամ, ծախսվել է 230,332.8 հազ. դրամ, 2008 թվականին տրամադրվել և ծախսվել է 284,256.7

հազ. դրամ: Նշված գումարները հիմնականում ծախսվել են քաղաքապետարանի աշխատակիցներին և ենթակա ձեռնարկություններին դրամական օգնության տրամադրման, մշակութային, սպորտային, կրթության և այլ ոլորտներում միջոցառումների իրականացման, գործուղումների և պատվիրակությունների ընդունելությունների և այլ նպատակներով:

Երևանի քաղաքապետի կարգադրություններով քաղաքապետարանի և ենթակա մի շարք կազմակերպությունների աշխատակիցներին ամանորի տոների առթիվ օժանդակելու նպատակով համաքաղաքային նշանակության ծախսերի պահուստային ֆոնդից, որպես ֆինանսական օգնություն «Երևան» հիմնադրամին 2007 թվականին տրամադրվել է 27,066.2 հազ. դրամ, որից քաղաքապետարանի աշխատակիցներին վճարվել է 25,799.9 հազ. դրամ, 2008 թվականին՝ 17,213.8 հազ. դրամ: Հարկ է նշել, որ քաղաքապետարանի աշխատակիցներին դրամական օգնություն տրամադրելը 2007 և 2008 թվականներին հիմնադրամի գործող կանոնադրությամբ չէր նախատեսվել:

3. Երևանի քաղաքապետարանի քաղաքաշինության և հողի վերահսկողության վարչության գործառույթների կատարում

Քաղաքաշինության և հողի վերահսկողության վարչությունը Երևանի քաղաքապետարանի կառուցվածքային ստորաբաժանում է և ենթարկվում է Երևանի քաղաքապետին: Վարչությունը ղեկավարվում է ՀՀ օրենսդրությամբ, Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի կանոնադրությամբ, Երևանի խորհրդի և քաղաքապետի որոշումներով և իր կանոնադրությամբ:

Վարչության նպատակը քաղաքաշինության և հողի վերահսկողության բնագավառում պետական կառավարման տարածքային քաղաքականությունն իրականացնելիս Երևանի քաղաքապետին օժանդակելն է: Վարչության հիմնական գործառույթներից է՝ քաղաքաշինության և հողի վերահսկողությունը, առանց համապատասխան իրավական փաստաթղթերի Երևան քաղաքի վարչական տարածքում հողօգտագործման, հողազավթման, անօրինական շինարարության կանխումը և դադարեցումը, դրանց վերաբերյալ արձանագրությունների կազմումը և քաղաքապետին տրամադրումը, սահմանված կարգով շինարարության ավարտի փաստագրման աշխատանքների ապահովումը և այլն:

Վարչությունը 2007-2008 թվականներին կազմված էր չորս բաժիններից և ուներ 32 հիմնական և 4 պայմանագրային աշխատող:

Վերահսկողության արդյունքում արձանագրվեց.

3.1 Շինարարության ավարտի փաստագրման աշխատանքներ

Վարչության կողմից 2007 թվականի ընթացքում ձևակերպվել է 514, իսկ 2008թ. –ին՝ 554 օբյեկտների շինարարության շահագործման փաստագրման ակտեր: Ընտրանքային կարգով ստուգվել է դրանցից 76-ը, կամ 7 %-ը, որոնցից 56-ում, կամ ստուգվածների 74 %-ում, հայտնաբերվել են խախտումներ: Հայտնաբերված խախտումները հետևյալ բնույթի են՝

- 24 դեպքում շինարարությունը իրականացվել է առանց կապալի պայմանագրի՝ (հավելված 2): Համաձայն «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի 6-րդ կետի և 2-րդ կետի 17-րդ ենթակետի, արտադրական տարածքներում շինարարությունը պետք է իրականացվեր կապալի պայմանագրով: Ուսումնասիրություններից պարզվել է նաև, որ Երևան քաղաքում կատարվող բազմաբնակարան շենքերի, հասարակական և արտադրական օբյեկտների կառուցման հիմնական մասը կատարվում է տնտեսական եղանակով կամ առանց կապալի պայմանագրի, անմիջականորեն կառուցապատողի կողմից: **Տվյալ դեպքում շինարարության ամբողջ գործընթացը դուրս է մնում հարկային դաշտից:**

Համաձայն «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենսգրքի 157-7 հոդվածի, կառուցապատողի կողմից առանց համապատասխան լիցենզիա ունեցող անձանց միջոցով, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, լիցենզավորման ենթակա շինարարական աշխատանքներն իրականացնելն առաջացնում է տուգանքի նշանակում կառուցապատողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի 300-ապատիկի չափով, որը կազմում է 7.200,0 հազ. դրամ:

- 47 դեպքում շինարարության նախագծային փաստաթղթերը համալիր փորձաքննության փոխարեն անցել են պարզ փորձաքննություն (հավելված 2): Համաձայն ՀՀ կառավարության 2001 թվականի սեպտեմբերի 19-ի թիվ 882 որոշման 1-ին և 2-րդ հավելվածների, արտադրական նշանակության, ինչպես նաև բազմաբնակարան բնակելի շենքերի շինարարության նախագծային փաստաթղթերը պետք է անցնեին համալիր փորձաքննություն: **Սակայն խախտվել է ՀՀ կառավարության նշված որոշման պահանջը:** Համաձայն «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենսգրքի 157-2 հոդվածի՝ սահմանված կարգի խախտումներով ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքներ տրամադրելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի 50-ապատիկի չափով, որը կազմում է 2.850,0 հազ. դրամ:

Ուսումնասիրվել է նաև շինարարության թույլտվություն ստացած, սակայն շինարարության շահագործման փաստագրման ակտեր չստացած 184 գործ:

Շինարարության նախագծային փաստաթղթերը անցել են պարզ փորձաքննություն՝ համալիր փորձաքննության փոխարեն, որը առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի 50-ապատիկի չափով, որը կազմում է 9.200,0 հազ. դրամ: Հիշյալ դեպքերում պաշտոնատար անձ հանդիսանում է ՀՀ Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի ճարտարապետության և քաղաքաշինության վարչության պետը, որը տրամադրել է շինարարության թույլտվությունը:

- 12 դեպքում չի իրականացվել շինարարության տեխնիկական վերահսկողություն (հավելված 2):

Համաձայն «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենսգրքի 157-14 հոդվածի կառուցապատողի կողմից հեղինակային կամ տեխնիկական հսկողության իրականացում չապահովելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում կառուցապատողի նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի 50-ապատիկի չափով, որը կազմում է 600.0 հազ. դրամ:

ՀՀ կառավարության 08.05.2003թ. “Ավարտված շինարարության շահագործման փաստագրման կարգը հաստատելու մասին” թիվ 626-Ն որոշման և քաղաքաշինության և հողի վերահսկողության վարչության կանոնադրության համաձայն, վարչությունը պարտավոր էր հայտնաբերել վերոգրյալ թերությունները և ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ՝ այն վերացնելու ուղղությամբ:

3.2 Առանց համապատասխան իրավական փաստաթղթերի հողօգտագործման և հողազավթման կանխում

- Երևան քաղաքի տարածքում գործում է 23 հանքավայր, որոնցից երկուսում կատարվել է հողօգտագործման օրինականության ուսումնասիրություն: Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ «Ամելիա Մայնինգ Քամփնի» ընկերությունը Աջափնյակի վարչական տարածքում շահագործում է բազալտի հանքավայր և համաձայն անշարժ գույքի կադաստրի վկայականի և Երևանի քաղաքապետի 02.12.2008 թվականի թիվ 5618-Ա որոշման, այն զբաղեցնում է 56.283 քառ.մ տարածք, սակայն համաձայն «Երևաննախագիծ» ՓԲԸ-ի կողմից կատարած չափումների և տրամադրած տեղեկանքի, ընկերության զբաղեցրած տարածքը կազմում է 79.752 քառ.մ:

Այսպիսով, հողի վարձակալության պայմանագրում նշված մակերեսից ընկերությունն ավելի է օգտագործել 29.469 քառ.մ հողատարածք:

- «Իքս-Իգրեկ» ընկերությունը Շահումյան թիվ 2 տեղամասում շահագործում է բազալտի հանքավայր և համաձայն անշարժ գույքի կադաստրի վկայականի և Երևանի

քաղաքապետի 02.12.2008 թվականի թիվ 5617-Ա որոշման զբաղեցնում է 53.830 քառ.մ տարածք, սակայն համաձայն «Երևաննախագիծ» ՓԲԸ-ի կողմից կատարված չափումների և տրամադրված տեղեկանքի ընկերության զբաղեցրած տարածքը կազմում է 177.779 քառ.մ:

Այսպիսով, հողի վարձակալության պայմանագրում նշված մակերեսից ընկերությունն ավելի է օգտագործել 133.949 քառ.մ հողատարածք:

Արդյունքում, միայն երկու հանքավայրերի զբաղեցրած տարածքների ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ երկու ընկերությունները հողի վարձակալության պայմանագրում նշված մակերեսներից ավելի են օգտագործել 163.418 քառ. մետր հողատարածք, որի դիմաց վարձավճարը վերահսկվող՝ 2007 և 2008 թվականների համար կկազմեր 9.256,0 հազ. դրամ:

Նշվածը հիմք է տալիս եզրակացնելու, որ վարչությունը չի իրականացրել հողի վերահսկողության բնագավառում իրեն վերապահված գործառնությունը:

3.3 Անօրինական շինարարության կանխում և դադարեցում

- Երևանի քաղաքապետի կողմից ինքնական կառույցների քանդման կամ ապամոնտաժման վերաբերյալ 2007-2008թթ. կայացվել է 31 որոշում: Դրանցից 13-ի ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 9 դեպքում այդ որոշումները չեն կատարվել կամ կատարվել են մասամբ (հավելված 3): **Հարկ է նշել, որ քանդման գրեթե բոլոր որոշումներում գրվել է, որ քանդման նպատակով կատարված ծախսերը ենթակա են վերականգնման կառուցապատողի կողմից, մինչդեռ ոչ մի անգամ որոշման այդ պահանջը վարչության կողմից չի կատարվել:**
- Երևանի խորհրդի 13.06.2008թ. թիվ 12/1 որոշմամբ «Երևան» հիմնադրամին հատկացվել է 40,000.0 հազ. դրամ՝ ինքնական շինությունների քանդման աշխատանքները իրականացնելու համար: Վարչությունը այդ նպատակով «Սահակյանշին» ՓԲԸ-ի և «Երևան» հիմնադրամի հետ կնքել է 04.08.2008 թ. թիվ 16 շինարարական աշխատանքների կատարման կապալի պայմանագիր՝ 30,500.0 հազ. դրամի չափով: «Սահակյանշին» ՓԲԸ-ի կողմից 2008 թվականի օգոստոս-դեկտեմբեր ամիսների ընթացքում կատարվել է 89 քանդման աշխատանքներ: Հարկ է նշել, որ մինչ քանդման աշխատանքներ իրականացնելը վարչության կողմից չի կազմվել համապատասխան աշխատանքների առաջադրանքի և թերությունների ակտ՝ վերոհիշյալ քանդման աշխատանքներից և ոչ մեկի համար: Աշխատանքների կատարողական ակտը և ամփոփ հաշվարկը հաստատվել է վարչության կողմից, աշխատանքներն ավարտելուց հետո, յուրաքանչյուր ամսվա վերջում:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ գրեթե բոլոր դեպքերում ներկայացված կատարողական ակտերը և ամփոփ հաշվարկները արժանահավատ չեն, իսկ դրանցից վեցի դեպքում կատարվել է ծավալային հավելագրում՝ 6.941,2 հազ. դրամ գումարի չափով (հավելված 4), որը ենթակա է վերականգնման ՀՀ պետբյուջե:

«Սահակյանշին» ՓԲԸ-ի կողմից կատարվել է մաս 470,0 հազ. դրամի չհիմնավորված ծախս, Բագրատունյաց փողոցի Շենգավիթ բժշկական կենտրոնին հարող տարածքում, ՀայՌ-ուսգազարդին պատկանող գազի խողովակները ապամոնտաժելու ժամանակ: Վարչության կողմից նախագգուշական միջոցներ չեն ձեռնարկվել, որպեսզի վերոհիշյալ աշխատանքները կատարվեին ՀայՌ-ուսգազարդի կողմից, կամ վերականգնվեր ծախսված գումարը:

3.4 Վարչության կանոնադրությամբ ամրագրված մի շարք գործառնությունների կատարում

Վարչությունը ստուգվող ժամանակահատվածում իր կանոնադրության «Վարչության գործունեության նպատակը և հիմնական գործառնությունները» պարբերության «2.4 կետի ժ, ի, լ» ենթակետերով ամրագրված գործառնությունները չի իրականացրել, որը վերաբերում է շինարարությունում գործող ստանդարտների և տեխնիկական նորմերի շեղումներով շինանյութերի օգտագործումն արգելելու, գործող նորմերի խախտումներով իրականացվող շինարարական աշխատանքները կասեցնելու և շինարարության որակի վերահսկողությանը: Արդյունքում նշված գործառնությունների մասով վարչությունը ոչ մի արձանագրություն չի կազմել:

3.5 Երևանի քաղաքապետի 07.07.2008 թվականի թիվ 3148-Ա որոշման կատարում

Համաձայն Երևանի քաղաքապետի 07.07.2008 թվականի թիվ 3148-Ա որոշման, վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ արձանագրություններ կազմելու լիազորությունները տրված են միայն վարչության պետին և վարչության պետի տեղակալին: Մինչդեռ արձանագրություններ կազմել են վարչության բոլոր աշխատակիցները, այդ թվում մաս թվով չորս առաջին կարգի (կրտսեր) մասնագետները, որից բխում է, որ 07.07.2008 թվականից հետո վարչական իրավախախտումներ նշանակող հանձնաժողովի կողմից նշանակված տուգանքները օրինական հիմքեր չունեն: Համաձայն առաջին կարգի մասնագետի քաղաքացիական ծառայության պաշտոնի անձնագրի «Իրավունքներ և պարտականություններ» պարբերության, առաջին կարգի մասնագետը իրավունք չունի կազմելու շինարարության շահագործման փաստագրման ակտ, մինչդեռ առաջին կարգի մասնագետ Էդգար Սկրտչյանին այդ հնարավորությունը տրվել է, նրա պաշտոնը ներկայացվելով որպես առաջատար մասնագետ:

Տվյալ դեպքում գործ ունենք մաս քաղաքացիական ծառայողի կողմից ծառայողական լիազորությունները վերազանցելու փաստի հետ, որը համաձայն ԶԾՄ ՀՀ օրենքի 32 հոդվածի, լիազորությունները վերազանցող քաղաքացիական ծառայողի նկատմամբ պետք է կիրառվի կարգապահական տույժ, որը չի կատարվել:

3.6 ՀՀ կառավարության 25.01.2007թ. թիվ 108-Ն որոշման 2 կետի դ. ենթակետի հիման վրա քաղաքապետի և կառուցապատողի միջև կնքված պայմանագրային պարտավորությունների կատարում

ՀՀ կառավարության 25.01.2007թ. թիվ 108-Ն որոշման 2 կետի դ. ենթակետի հիման վրա կնքվել է պայմանագրեր, համաձայն որի 00 նիշից վերև կառուցվող յուրաքանչյուր մեկ քառակուսի մետրի համար կառուցապատողը պետք է վճարի պայմանագրով նախատեսվող գումարը (20 ԱՄՆ դոլարից մինչև 21,0 հազ. դրամ): Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 2007թ. և 2008թ. կնքվել է այդպիսի 7 պայմանագիր՝ 1,557,991,0 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով, որից գանձվել է ընդամենը 380,868.0 հազ. դրամ, պարտքը կազմում է 1,177,123.0 հազ. դրամ: Այդ գումարից 136.800,0 հազ. դրամը այն կառուցապատողների պարտքերն են, որոնք արդեն ստացել են շինարարության շահագործման փաստագրման ակտեր: Ակնհայտ է, որ եթե վերոհիշյալ գումարը ևս գանձվեր շինարարության շահագործման փաստագրման ակտերի տրման ժամանակ, այն կգանձվեր ամբողջությամբ:

3.7 Կառուցապատողների կողմից կառուցապատման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ձևակերպման գործընթաց

Ուսումնասիրվել է մաս կառուցապատողների կողմից կառուցապատման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ձևակերպման գործընթացը: Ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ այդ գործընթացը չափազանց բարդ է և աշխատատար: Անկախ կառուցապատման տիպից և ծավալից, կառուցապատողը 5 անգամ դիմում է քաղաքապետարան՝ ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքի, նախագծի համաձայնեցման, շինթույլտվության, շինարարության շահագործման փաստագրման ակտի (երկու անգամ) ձեռք բերման համար՝ ներկայացնելով քաղաքապետարան շուրջ երկու տասնյակ փաստաթղթեր: Նաև սա է պատճառը, որ Երևան քաղաքում չափազանց մեծ թիվ է կազմում ինքնակամ, անօրինական շինությունների քանակը և մեծ է դժգոհությունը կառուցապատողների կողմից: Մեր կարծիքով, անհրաժեշտ է կատարել համապատասխան օրենսդրական փոփոխություններ, այդ գործընթացի առավելագույնս պարզեցման և դյուրացման նպատակով:

4. **Երևանի քաղաքապետարանի 2007-2008թթ. բյուջետային մուտքերի վերաբերյալ 2007-2008թթ. Երևանի քաղաքապետարանը ՀՀ պետական բյուջեի մասով եկամուտներ է ապահովել.**

1. Պետական սեփականություն համարվող հողերի օտարումից:

2. Անշարժ գույքի ուղղակի վաճառքից և աճուրդով օտարումից:

3 Ինքնակամ կառուցված շինությունների գրանցման կամ օգտագործման իրավունքի վճարներից:

4. Պետական ձեռնարկությունների և գույքի վարձակալությունից:

5. Իրավախախտումների համար տարածքային մարմինների կողմից կիրառվող տուգանքներից և պատժամիջոցներից:

6. Բաժնետիրական կապիտալում կատարված ներդրումներից ստացվող շահաբաժիններից:

- Պետական սեփականություն համարվող հողերի օտարումից մուտքերը ՀՀ 2007թ. պետական բյուջեով ի սկզբանե ծրագրվել էր 4,000,000.0 հազ. դրամ: Միաժամանակ, ՀՀ 2007թ. պետական բյուջեի 9-րդ հոդվածի 13-րդ կետով սահմանվել է, որ, Երևանի համաքաղաքային նշանակության ծախսերի ծրագրով Երևանի քաղաքապետարանի գծով նախատեսված ծախսերի ֆինանսավորումը իրականացվում է նշված մուտքերի գծով եկամուտների ստացմանը համամասնորեն, այսինքն՝ որպես պլանային ցուցանիշ է սահմանվել նաև ծախսերի հետ համամասնությունը:

Ի սկզբանե ծրագրված 4,000,000.0 հազ. դրամ ցուցանիշը ՀՀ կառավարության որոշումներով (ՀՀ կառավարության 21.12.2006թ. 1851-Ն, 15.02.2007թ. հ.173-Ն, 14.06.2007թ. հ.732-Ն որոշումներ) 2007 թվականի ընթացքում ավելացվել է և սահմանվել 19,762,759.7 հազ. դրամի չափով, և համաքաղաքային նշանակության ծախսերի պլանը սահմանվել է 23,144,995.9 հազ. դրամ, որի արդյունքում եկամուտների պլանային ցուցանիշը կազմելու էր ծախսերի 85.4%:

19,762,759.7 հազ. դրամի եկամտային ծրագրային ցուցանիշի դիմաց փաստացի ապահովվել է 17,058,975.4 հազ. դրամի մուտքեր, իսկ 23,144,995.9 հազ. դրամ ծրագրված ծախսերի փոխարեն կատարվել է 20,542,342.0 հազ. դրամի ծախսեր: **Արդյունքում՝ 2007թ. ՀՀ պետական բյուջեով նախատեսված համամասնությունը 85.4%-ի փոխարեն կազմել է 83%:**

- ՀՀ 2007թ. պետական բյուջեի 9-րդ հոդվածի 12) և 14) կետերով սահմանվել է, որ անշարժ գույքի ուղղակի վաճառքից և աճուրդով օտարումից, ինքնակամ կառուցված շինությունների գրանցման կամ օգտագործման իրավունքի վճարներից, պետական ձեռնարկությունների և գույքի վարձակալությունից, իրավախախտումների համար տարածքային մարմինների կողմից կիրառվող տուգանքներից և պատժամիջոցներից մուտքերը ուղղվում են գույքի նկատմամբ իրավունքների գրանցման, քանդման և համաքաղաքային նշանակության ծախսերի ֆինանսավորման, ուստի ՀՀ 2007թ. պետական բյուջեի համար ծրագրային (պլանային) ցուցանիշներ նշված եկամուտների գծով չեն սահմանվել և փաստացի մուտքագրված եկամուտներ^Y ուղղվել են Երևանի համաքաղաքային նշանակության ծախսերին:

Միաժամանակ, ՀՀ կառավարության 22.01.2007թ. հ.1851-Ն որոշման 3-րդ կետի, 3.1 ենթակետով թույլատրվել է Երևանի խորհրդին ինքնուրույն սահմանել նշված (ստացվող) միջոցների օգտագործման տարեկան և եռամսյակային համամասնությունները:

Երևանի խորհրդի 18.12.2006թ. հ.16/1 որոշմամբ նշված եկամուտների գծով կանխատեսվող ցուցանիշ է սահմանվել 1,000,000.0 հազ. դրամ:

2007 թվականին նշված եկամուտներից փաստացի մուտքերը կազմել են 1,296,450.3 հազ. դրամ, ընդ որում՝

- անշարժ գույքի ուղղակի վաճառքից և աճուրդով օտարումից՝ 964,447.0 հազ. դրամ,
- ինքնակամ կառուցված շինությունների գրանցման կամ օգտագործման իրավունքի վճարներից՝ 298,030.3 հազ. դրամ,
- պետական ձեռնարկությունների և գույքի վարձակալությունից՝ 17,795.3 հազ. դրամ,
- իրավախախտումների համար տարածքային մարմինների կողմից կիրառվող տուգանքներից և պատժամիջոցներից մուտքերը՝ 16,177.7 հազ. դրամ:

- 2007թ. շահութաբաժնի գծով նախատեսվել է 142,078.1 հազ. դրամ եկամուտ (2006թ. տարեկան գործունեության արդյունքներով), փաստացի ՀՀ պետական բյուջե է վճարվել 159,027.8 հազ. դրամ կամ նախատեսվածից 16,949.7 հազ. դրամով ավելի:

- Պետական սեփականություն համարվող հողերի օտարումից մուտքերը 2008թ. ՀՀ պետական բյուջեով ի սկզբանե ծրագրվել էր 8,000,000.0 հազ. դրամ:

Ի սկզբանե ծրագրված 8,000,000.0 հազ. դրամ ցուցանիշը ՀՀ կառավարության 07.08.2008թ. հ.856-Ն որոշմամբ 2008 թվականի ընթացքում ավելացվել է և սահմանվել

19,983,371.0 հազ. դրամի չափով և համաքաղաքային նշանակության ծախսերի պլանը սահմանվել է 27,021,751.8 հազ. դրամ, որի արդյունքում եկամուտների պլանային ցուցանիշը կազմելու էր ծախսերի 73.9%:

19,983,371.0 հազ. դրամի եկամտային ծրագրային ցուցանիշի դիմաց փաստացի ապահովվել է 18,712,936.3 հազ. դրամ մուտքեր, իսկ 27,021,751.8 հազ. դրամ ծրագրված ծախսերի փոխարեն կատարվել է 25,744,086.3 հազ. դրամի ծախսեր: **Արդյունքում՝ 2007թ. ՀՀ պետական բյուջեով նախատեսված համամասնությունը 73.9%-ի փոխարեն կազմել է 72.7 %:**

- ՀՀ 2008թ. պետական բյուջեի 9-րդ հոդվածի 12) և 14) կետերով սահմանվել է, որ անշարժ գույքի ուղղակի վաճառքից և աճուրդով օտարումից, ինքնակամ կառուցված շինությունների գրանցման կամ օգտագործման իրավունքի վճարներից, պետական ձեռնարկությունների և գույքի վարձակալությունից, իրավախախտումների համար տարածքային մարմինների կողմից կիրառվող տուգանքներից և պատժամիջոցներից մուտքերը ուղղվում են Երևան քաղաքի համաքաղաքային նշանակության ծախսերի ֆինանսավորմանը, ուստի ՀՀ 2008թ. պետական բյուջեի համար ծրագրային (պլանային) ցուցանիշներ նշված եկամուտների գծով չեն սահմանվել և փաստացի մուտքագրված եկամուտները ուղղվել են Երևանի համաքաղաքային նշանակության ծախսերին: Միաժամանակ, ՀՀ կառավարության 20.12.2007թ. հ.1540-Ն որոշման 3-րդ կետի, 1) ենթակետով թույլատրվել է Երևանի խորհրդին ինքնուրույն սահմանել նշված (ստացվող) միջոցների օգտագործման տարեկան և եռամսյակային համամասնությունները: Երևանի խորհրդի 05.12.2007թ. հ.16/3 որոշմամբ նշված եկամուտների գծով կանխատեսվող ցուցանիշ է սահմանվել 1,550,000.0 հազ. դրամ:

2008 թվականին նշված եկամուտներից փաստացի մուտքերը կազմել են 1,616,376.5 հազ. դրամ, ընդ որում՝

- անշարժ գույքի ուղղակի վաճառքից և աճուրդով օտարումից՝ 1,273,302.13 հազ. դրամ.
- ինքնակամ կառուցված շինությունների գրանցման կամ օգտագործման իրավունքի վճարներից՝ 266,228.97 հազ. դրամ.
- պետական ձեռնարկությունների և գույքի վարձակալությունից՝ 14,194.78 հազ. դրամ.
- իրավախախտումների համար տարածքային մարմինների կողմից կիրառվող տուգանքներից և պատժամիջոցներից՝ 62,650.59 հազ. դրամ:

- 2008թ. շահութաբաժնի գծով նախատեսվել է 163,653.2 հազ. դրամ եկամուտ (2007թ. տարեկան գործունեության արդյունքներով), փաստացի ՀՀ պետական բյուջե է վճարվել 180482.5 հազ. դրամ, կամ նախատեսվածից 16829.3 հազ. դրամով ավելի:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

- Հսկիչ չափագրումների արդյունքում կատարողականներով ցույց տրված, հաստատված և վճարված, սակայն փաստացի չկատարված շինարարական աշխատանքների ծավալային հավելագրումների գումար՝ 80,072.5 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:
- Միսալ հաշվարկված նախահաշվային գումարի արդյունքում կատարվող աշխատանքների թանկացում՝ 2,494.2 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:
- Անորակ կատարված աշխատանքների գումար՝ 622.9 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:
- Ոչ նպատակային ծախսեր՝ 3,484.0 հազ. դրամ:
- Նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերում հիմնականում բացակայում են շինարարության կազմակերպման նախագծերը, իսկ ծածկված աշխատանքների ակտերը հաստատված չեն պատվիրատուի կողմից: Ապամոնտաժված թուջե մարտկոցները չեն հանձնվել դպրոցներին:
- Հայտնաբերված ծավալային հավելագրումները և խախտումները թույլ են տալիս եզրակացնելու, որ տեխնիկական և հեղինակային հսկողություն իրականացրած կազմակերպությունները իրենց վրա դրված պարտականությունները կատարել են թերի և անարդյունավետ: Արդյունքում՝ Երևանի քաղաքապետարանի շինարարության և բարեկարգման վարչության, կրթության վարչության և տրանսպորտի վարչության կողմից կատարված աշխատանքներն իրականացվել են ոչ լիարժեք:
- Հաշվեկշռային արժեքների փոխհատուցման և վարձավճարների գծով վարձակալների պարտքը «Ավտոբուս» ՓԲԸ-ի նկատմամբ կազմում է 730,045.4 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման ՓԲԸ-ին, իսկ «Ավտոբուս» ՓԲԸ-ն իր հերթին համաքաղաքային

նշանակության պահուստային ֆոնդ չի վերադարձրել որպես ֆինանսական օգնություն հատկացված 33,504.8 հազ. դրամ պարտքը, որը նույնպես ենթակա է վերականգնման:

- Քաղաքաշինության և հողի վերահսկողության վարչությունը կանոնադրությամբ վերապահված լիազորությունները թերի է կատարել, որի հետևանքով`
- ✓ 24 դեպքում շինարարությունը իրականացվել է առանց կապալի պայմանագրի: Խախտվել է «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի 6-րդ կետի և 2-րդ կետի 17-րդ ենթակետի պահանջները: Տվյալ դեպքում շինարարության ամբողջ գործընթացը դուրս է մնում հարկային դաշտից:
- ✓ 231 դեպքում շինարարության նախագծային փաստաթղթերը համալիր փորձաքննության փոխարեն անցել են պարզ փորձաքննություն, որոնցից 47-ը ստացել են շինարարության շահագործման փաստագրման ակտեր, իսկ 184-ը շինարարության շահագործման փաստագրման ակտերը չեն ստացել: Խախտվել է ՀՀ կառավարության 2001 թվականի սեպտեմբերի 19-ի թիվ 882 որոշման 1-ին և 2-րդ հավելվածներով սահմանված պահանջները:
- ✓ «Ամելիա Մայնինգ Քամփնի» և «Իքս-Իգրեկ» ընկերությունները հողի վարձակալության պայմանագրում նշված մակերեսներից ավելի են օգտագործել 163.418 քառ. մետր հողատարածք, որի դիմաց վարձավճարը վերահսկվող` 2007 և 2008 թվականների համար կկազմեր 9.256,0 հազ. դրամ:
- ✓ Երևանի քաղաքապետի կողմից ինքնակամ կառույցների քանդման կամ ապամոնտաժման վերաբերյալ 2007-2008թթ. կայացված 31 որոշումներից 13-ի ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 9 դեպքում այդ որոշումները չեն կատարվել կամ կատարվել են մասամբ: Քանդման գրեթե բոլոր որոշումներում նշվում է, որ քանդման նպատակով կատարված ծախսերը ենթակա են վերականգնման կառուցապատողի կողմից, մինչդեռ ոչ մի անգամ որոշման այդ պահանջը վարչության կողմից չի կատարվել:
- ✓ ՀՀ կառավարության 25.01.2007թ. թիվ 108-Ն որոշման 2 կետի դ. ենթակետի հիման վրա կնքված թվով 7 պայմանագրերով սահմանված վճարման ենթակա գումարը կազմել է 1,557,991,0 հազ. դրամ, որից գանձվել է ընդամենը 380,868.0 հազ. դրամ, պարտքը կազմում է 1,177,123.0 հազ. դրամ: Այդ գումարից 136.800,0 հազ. դրամը այն կառուցապատողների պարտքերն են, որոնք արդեն ստացել են շինարարության շահագործման փաստագրման ակտեր:
- ✓ Գրեթե բոլոր դեպքերում ինքնակամ շինությունների քանդման աշխատանքներն իրականացնելու համար «Սահակյանշին» ՓԲԸ-ի ներկայացրած կատարողական ակտերը և ամփոփ հաշվարկները արժանահավատ չեն, իսկ դրանցից վեցի դեպքում կատարվել է ծավալային հավելագրում` 6.941,2 հազ. դրամ գումարի չափով, որը ենթակա է վերականգնման: Իսկ մինչ քանդման աշխատանքներ իրականացնելը վարչության կողմից

չի կազմվել համապատասխան աշխատանքների առաջադրանքի և թերությունների ակտ՝ վերոհիշյալ քանդման աշխատանքներից և ոչ մեկի համար:

- «Սահակյանշին» ՓԲԸ-ի կողմից կատարվել է նաև 470,0 հազ. դրամի չհիմնավորված ծախս, Բագրատունյաց փողոցի Շենգավիթ բժշկական կենտրոնին հարող տարածքում, ՀայՌուսգազարդին պատկանող գազի խողովակները ապամոնտաժելու ժամանակ: Վարչության կողմից նախագազուշական միջոցներ չեն ձեռնարկվել, որպեսզի վերոհիշյալ աշխատանքները կատարվեին ՀայՌուսգազարդի կողմից, կամ վերականգնվեր ծախսված գումարը:
- Վարչությունը ստուգվող ժամանակահատվածում իր կանոնադրության «Վարչության գործունեության նպատակը և հիմնական գործառնությունները» պարբերության «2.4 կետի ժ, ի, լ» ենթակետերով ամրագրված գործառնությունները չի իրականացրել, որը վերաբերում է շինարարությունում գործող ստանդարտների և տեխնիկական նորմերի շեղումներով շինանյութերի օգտագործումն արգելելու, գործող նորմերի խախտումներով իրականացվող շինարարական աշխատանքները կասեցնելու և շինարարության որակի վերահսկողությանը: Արդյունքում՝ նշված գործառնությունների մասով վարչությունը ոչ մի արձանագրություն չի կազմել:
- Խախտվել է Երևանի քաղաքապետի 07.07.2008 թվականի թիվ 3148-Ա որոշման պահանջները, համաձայն որի վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ արձանագրություններ կազմելու լիազորությունները տրված են միայն վարչության պետին և վարչության պետի տեղակալին: Մինչդեռ արձանագրություններ կազմել են վարչության բոլոր աշխատակիցները, այդ թվում՝ նաև թվով չորս առաջին կարգի (կրտսեր) մասնագետները:
- Կառուցապատողների կողմից կառուցապատման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ձևակերպման գործընթացը չափազանց բարդ է և աշխատատար: Անկախ կառուցապատման տիպից և ծավալից, կառուցապատողը 5 անգամ դիմում է քաղաքապետարան՝ ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքի, նախագծի համաձայնեցման, շինթույլտվության, շինարարության ավարտի փաստագրման ակտի (երկու անգամ) ձեռք բերման համար՝ ներկայացնելով քաղաքապետարան շուրջ երկու տասնյակ փաստաթղթեր: Նաև սա է պատճառը, որ Երևան քաղաքում չափազանց մեծ թիվ է կազմում ինքնական, անօրինական շինությունների քանակը և մեծ է դժգոհությունը կառուցապատողների կողմից: Մեր կարծիքով, անհրաժեշտ է

կատարել համապատասխան օրենսդրական փոփոխություններ, այդ գործընթացի առավելագույնս պարզեցման և դյուրացման նպատակով:

Առաջարկություններ

Երևանի քաղաքապետին՝

- Միջոցներ ձեռնարկել կառուցապատողների կողմից կառուցապատման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ձևակերպման գործընթացը կատարելագործելու ուղղությամբ՝ այդ գործընթացի առավելագույնս պարզեցման և դյուրացման նպատակով:
- Խիստ հսկողություն սահմանել ՀՀ օրենքների և ՀՀ կառավարության որոշումների պահանջների կատարման նկատմամբ, միջոցներ ձեռնարկել թույլ տված խախտումները և բացթողումները վերացնելու, իրականացվող ծրագրերը արդյունավետ և նպատակային դարձնելու ուղղությամբ:
- Միջոցներ ձեռնարկել Քաղաքաշինության և հողի վերահսկողության վարչության կողմից կանոնադրությամբ սահմանված գործառնությունները լիարժեք, արդյունավետ և նպատակային իրականացնելու ուղղությամբ:
- Միջոցներ ձեռնարկել խախտումների և բացթողումների հետևանքով ՀՀ պետական բյուջեին հասցված վնասը վերականգնելու ուղղությամբ: ՀՀ պետբյուջե վերականգնվող գումարները փոխանցել ՀՀ վերահսկիչ պալատի անվամբ բացված «Պետությանը պատճառված վնասների փոխհատուցումից մուտքեր» /900005281515/ հաշվին, ինչպես նաև Գ-անձապետական համակարգում բացված այլ եկամտային հաշվին՝ նշելով ՀՀ վերահսկիչ պալատի համար բացված 96 կողը:

«Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) ենթակետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում Վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկատվություն՝ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ ձեռնարկված միջոցառումների մասին: